

Lovforslag nr. L 121. Fremsat den 26. januar 1983 af ministeren for skatter og afgifter

Forslag

til

Lov om ændring af lov om beskatningen af pensionsordninger m.v.

(Rentegodtgørelse og skattefrihed for visse ydelser fra hjælpe- og understøttelsesfonde).

§ 1

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 558 af 12. oktober 1982, foretages følgende ændringer:

1. I § 18, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Fradragsretten gælder dog ikke indbetalinger fra hjælpe- og understøttelsesfonde, der er godkendt efter § 52 eller efter lov om beskatningen af renteforsikringer m.v. § 21, til en pensionsordning med løbende udbetalinger for den begunstigede.«.

2. I § 39 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Hvis en klage efter stk. 1 eller stk. 2 medfører tilbagebetaling af afgift, ydes der den afgiftspligtige en rentegodtgørelse på 1 pct. pr. påbegyndt måned fra betalingstidspunktet. Rentegodtgørelsen er ikke indkomstskattepligtig for modtageren.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. § 56, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Dette gælder dog ikke ydelser, der er omfattet af arve- eller gaveafgiftsreglerne, de indbetalinger fra en arbejdsgiver, der er nævnt i § 19, eller indbetalinger fra fonde, der er godkendt efter § 52 eller efter lov om beskatningen af renteforsikringer m.v. § 21, til en pensionsordning med løbende udbetalinger.«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1, nr. 1, og § 1, nr. 3, har virkning for beløb, der udredes til en pensionsordning med løbende udbetalinger i henhold til en begæring, som den pågældende hjælpe- eller understøttelsesfond efter den 20. juni 1979 har fremsat over for forsikringsselskabet m.v. eller dets repræsentant.

F.t.l. vedr. beskatningen af pensionsordninger m.v.

Bemærkninger til lovforslaget

Loven om beskatningen af pensionsordninger m.v. er senest ændret ved lov nr. 227 af 26. maj 1982 om ændring af forskellige skattelove (Skattemæssig ligestilling af ægtefæller), jfr. Folketingstidende 1981-1982 sp. 2081, sp. 2817, sp. 7710, sp. 8046, tillæg A sp. 2345, tillæg B sp. 1015 og tillæg C sp. 501.

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget tager sigte på at tilvejebringe hjemmel til at yde rentegodtgørelse til de afgiftspligtige i tilfælde, hvor en klage over afgiftsberegningen medfører tilbagebetaling af afgift. Endvidere foreslås der skattefritagelse for visse ydelser fra hjælpe- og understøttelsesfonde.

Efter pensionsbeskatningslovens § 52 kan en arbejdsgiver under visse betingelser opnå fradragsret for bidrag til hjælpe- og understøttelsesfonde, der alene har til formål at yde understøttelse til personer, der tidligere har været ansat i arbejdsgiverens virksomhed eller til sådanne afdøde arbejdstageres efterladte ægtefælle, herunder fraskilt ægtefælle, eller efterlevende børn, herunder stedbørn, under 24 år. Udbetalinger fra disse fonde, der er selvejende institutioner, er indkomstskattepligtige for de begunstigede. Dette gælder også beløb, som af fonden anvendes til køb af livrente eller anden pensionsordning med løbende udbetalinger for den pågældende, idet forsikringspræmier og indskud, der betales af en anden end ejeren af forsikringen m.v., er indkomstskattepligtige efter lovens § 56, stk. 1.

Konsekvensen heraf er, at den pågældende skal indkomstbeskattes både af det beløb, der er anvendt til køb af livrente m.v., og af de løbende udbetalinger.

Indtil pensionsbeskatningslovens § 18 blev ændret ved lov nr. 288 af 29. juni 1979, var det uden betydning for den begunstigede, at han skulle indkomstbeskattes af det beløb, der blev anvendt til køb af livrente m.v., da han samtidig kunne fratække hele beløbet ved opgørelsen af sin skatte-

pligtige indkomst for indskudsåret efter de dagældende regler i § 18.

Ved lov nr. 288 af 29. juni 1979 ændredes pensionsbeskatningslovens § 18 således, at kapitalindskud til en pensionsordning med løbende udbetalinger eller til en rateforsikring i pensionsøjemed ikke kan fradrages fuldt ud i indbetalingsåret, men skal fradrages med $\frac{1}{10}$ i indskudsåret og hvert af de følgende 9 år. Der kan dog fradrages indtil 25.000 kr. hvert år efter reglerne i § 18, stk. 4, indtil hele beløbet er bragt til fradrag.

Formålet med ændringsloven var at hindre misbrug af fradragsretten, og det må betragtes som en utilsigtet virkning af lovændringen, at indskud fra understøttelsesfonde bliver indkomstskattepligtige for modtagerne, fordi de ikke kan fradrage hele beløbet straks.

Der forelå tidligere et lignende problem for arbejdstagere, der efter fratrædelsen modtog en livrente m.v. fra den tidligere arbejdsgiver. Dette problem blev løst ved bestemmelserne i pensionsbeskatningslovens § 19, hvorved ydelser af denne art til en fratrædt arbejdstager eller til en afdød arbejdstagers ægtefælle eller børn blev skattefrie.

Da midlerne fra en fond, der er godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 52, er tilvejebragt ved bidrag fra en arbejdsgiver, og da fondens midler kun kan anvendes til støtte for en fratrædt arbejdstager eller dennes efterladte ægtefælle eller børn, finder man det rimeligt, at fritagelsesbestemmelserne i lovens § 19 udvides til også at gælde udbetalinger fra de pågældende understøttelsesfonde.

Den foreslåede ændring af lovens § 56, stk. 1, tager sigte på at tilvejebringe hjemmel hertil.

Som en konsekvens heraf foreslås § 18 samtidig ændret således, at den begunstigede ikke skal have fradragsret for beløbet, hverken straks eller over et tidsrum af 10 år.

Forslaget er ligesom fritagelsesbestemmelsen i § 19 om indskud fra en tidligere arbejdsgiver begrænset til indbetalinger til pensionsordninger med løbende udbetalinger, dvs. ordninger, der bortfalder ved den berettigedes død, og omfatter således

ikke indbetalinger til rateforsikringer m.v., der kan konverteres til engangsudbetalinger.

Pensionsbeskatningslovens § 52 og den samtidigt indførte bestemmelse i ligningslovens § 14 F, der vedrører hjælpe- og understøttelsesfonde med andre formål end pensionslignende formål, afløste den tidligere bestemmelse i renteforsikringslovens § 21. Efter 1. januar 1972 har der ikke været fradragsret for arbejdsgiveren for indbetalinger til de gamle understøttelsesfonde, og disse kan efterhånden ventes afviklet. Ved køb af livrente m.v. for de begunstigede opstår der tilsvarende problemer som ovenfor nævnt. Det foreslås derfor, at skattefritagelsen også skal omfatte indskud fra fonde, der er godkendt efter renteforsikringslovens § 21.

Lov nr. 288 af 29. juni 1979, hvorved reglerne om fradragsret i pensionsbeskatningslovens § 18 ændredes, havde virkning for indskud m.v. i henhold til en begæring fremsat efter den 20. juni 1979.

Det foreslås, at lovændringen gennemføres med tilbagevirkende kraft, således at den får virkning for de personer, der i de mellemliggende år har måttet betale skat af indskud i livrenter m.v. fra de nævnte understøttelsesfonde.

Dette kan betyde, at et beskedent antal skatteansættelser begæres genoptaget. Det dermed forbundne administrative arbejde vil under alle omstændigheder blive af ringe omfang.

Provenutabet ved lovændringen antages at være yderst beskedent.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af den foreslåede skattefrihed for indbetalinger fra fonde, der er godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 52 eller renteforsikringslovens § 21 til køb af livrente m.v. for den begunstigede, idet modstykket til skattefrihed må være, at den pågældende ikke kan fratække indskuddet ved opgørelsen af sin skattepligtige indkomst.

Til nr. 2

Det findes rimeligt, at der tilvejebringes hjemmel til at yde de afgiftspligtige en rentegodtgørelse i tilfælde, hvor klage over afgiftsberegningen medfører tilbagebetaling af afgift. Renten foreslås fastsat til 1 pct. pr. påbegyndt måned i lighed med, hvad der gælder ved tilbagebetaling af for meget beregnet restskat efter kildeskattelovens § 62, stk. 3. Da afgiftens forfaldstid efter pensionsbeskatningslovens § 38, stk. 1, afhænger af, hvornår vedkommende forsikringsselskab m.v., der skal tilbageholde og indbetale afgiften, bliver bekendt med afgiftspligten, foreslås renten beregnet fra betalingstidspunktet.

Ved tilbagebetaling af afgift skal reduktionen efter lovens § 40, stk. 2, fordeles forholdsmæssigt mellem statskassen og kommunen. Det samme gælder rentegodtgørelse ved tilbagebetaling af afgift.

Det foreslås, at rentegodtgørelsen ikke skal være indkomstskattepligtig for modtageren.

Til nr. 3

Ved ændringsforslaget sikres, at der ikke bliver indkomstbeskatning af indbetalinger fra en fond, der er godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 52 eller renteforsikringslovens § 21, til en livrente eller anden pensionsordning med løbende udbetalinger.

Modtageren skal som hidtil svare skat af de løbende livrenteudbetalinger m.v.

Til § 2

Det foreslås, at de foreslåede ændringer i § 1, nr. 1 og 3, tillægges tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor de ændrede fradragsregler i pensionsbeskatningslovens § 18 trådte i kraft, det vil sige for indskud m.v. i henhold til begæringer fremsat efter den 20. juni 1979.

Skatteansættelserne for de skatteydere, der er blevet beskattet af indskud fra understøttelsesfonde efter de i 1979 gennemførte regler, kan herefter genoptages og eventuel for meget erlagt skat tilbagebetales.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 558 af 12. oktober 1982, foretages følgende ændringer:

1. I § 18, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Fradragsretten gælder dog ikke indbetalinger fra hjælpe- og understøttelsesfonde, der er godkendt efter § 52 eller efter lov om beskatningen af renteforsikringer m.v. § 21, til en pensionsordning med løbende udbetalinger for den begunstigede.«.

§ 18. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for ejeren af forsikringen m.v., jfr. reglerne i afsnit III, kan med de i stk. 2-6 nævnte begrænsninger fradrages de i indkomståret forfaldne bidrag eller præmier til pensionsordninger med løbende udbetalinger, rateforsikringer i pensionsøjemed og indeksordninger, medmindre bidragene eller præmierne er betalt af arbejdsgiveren. Fradrag for indbetalinger til indeksordninger kan højst omfatte 6 kontrakter for hver person, og fradragsretten for indbetaling til indeksordning med opsparingskonto er betinget af, at interessenten ikke ophæver indekskontrakterne inden 5 år efter udløbet af oprettelsesåret, for kontrakter oprettet før 6. maj 1971 dog inden 2 år efter udløbet af oprettelsesåret.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. ---

Stk. 5. ---

Stk. 6. ---

2. I § 39 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Hvis en klage efter stk. 1 eller stk. 2 medfører tilbagebetaling af afgift, ydes der den afgiftspligtige en rentegodtgørelse på 1

pct. pr. påbegyndt måned fra betalingstidspunktet. Rentegodtgørelsen er ikke indkomstskattepligtig for modtageren.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 39. Den afgiftspligtige kan inden 4 uger efter, at han har fået underretning om afgiftens indbetaling, forlange afgiftsberegningen efterprøvet af ligningskommissionen i den kommune, hvor han havde bopæl på tidspunktet for afgiftspligtens indtræden. Hvis den afgiftspligtige ikke på dette tidspunkt havde bopæl her i landet, skal klagen rettes til ligningskommissionen i den kommune, hvor den, der har indbetalt afgiften, har forretningssted. Er udbetalingen sket til et dødsbo, kan boet forlange afgiftsberegningen efterprøvet af ligningskommissionen i den kommune, hvor afdøde havde bopæl ved sin død, eller, hvis han ikke havde bopæl her i landet, af ligningskommissionen i den kommune, hvor den, der har indbetalt afgiften, har forretningssted.

Stk. 2. Over ligningskommissionens afgørelse kan der klages til vedkommende skatteråd inden 4 uger efter, at den afgiftspligtige har fået underretning om afgørelsen. Skatterådets afgørelse kan inden 8 uger efter modtagelsen påklages til landsskatteretten.

Stk. 3. I øvrigt anvendes lovgivningens almindelige regler om klage over beregninger af indkomst- og formueskat til staten tilsvarende.

3. § 56, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Dette gælder dog ikke ydelser, der er omfattet af arve- eller gaveafgiftsreglerne, de indbetalinger fra en arbejdsgiver, der er nævnt i § 19, eller indbetalinger fra fonde, der er godkendt efter § 52 eller efter lov om beskatningen af renteforsikringer m.v. § 21, til en pensionsordning med løbende udbetalinger.«.

§ 56. Beløb, der ydes ved, at forsikringspræmier m.v. betales af en anden end ejeren af forsikringen m.v., skal medregnes ved opgørelsen af ejerens skattepligtige indkomst. Dette gælder dog ikke ydelser, der er omfat-

tet af arve- eller gaveafgiftsreglerne, og de i § 19 omhandlede indbetalinger fra en arbejdsgiver.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---